

Об'єднання Українців «Закерзоння» та
Об'єднання Лемків Канади

70-і РОКОВИНИ АКЦІЇ «ВІСЛА» Пропам'ятний Вечір

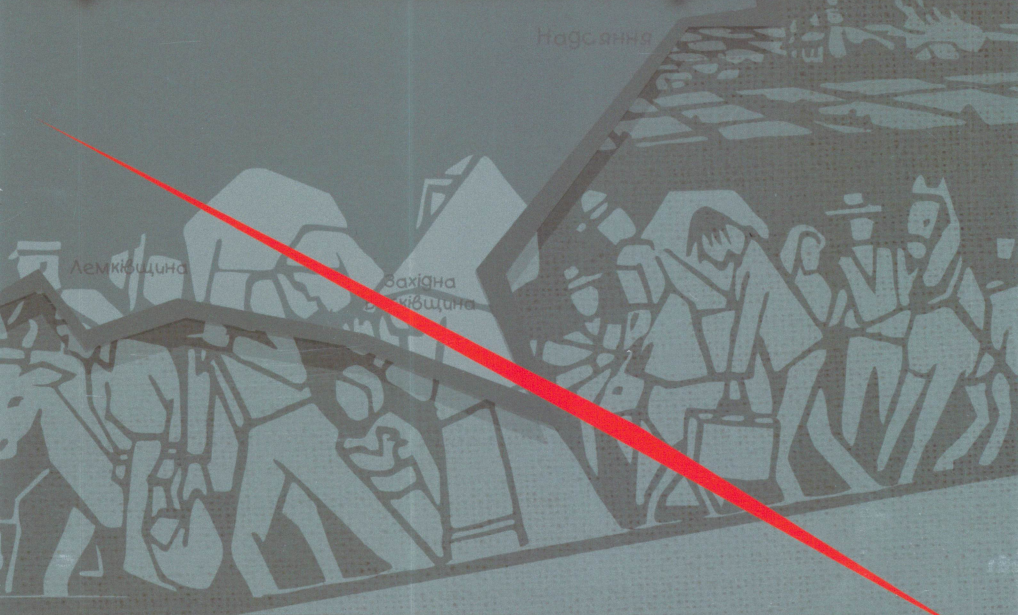
Підляшшя

Холмщина

Нассяння

Лемківщина

Західна
Сіверщина

Торонто, 30 квітня 2017 р.

Об'єднання Українців «Закерзоння» та Об'єднання Лемків Канади
члени Конгресу Українців Канади

**70-і роковини Акції «Вісла» — депортації українців
з Підляшшя, Холмщини, Надсяння, Лемківщини, та Бойківщини**

Пропам`ятний Вечір

30 квітня 2017 року, година 3:30 по полудні
Церква Св. Покрови
30 Leeds Street, Toronto

Торонто, 30 квітня 2017 р.

Акція «Вісла»

Акція «Вісла» — це завершальна стадія етнічної чистки, яку уряд Польщі провів в роках 1944-1947 на землях Лемківщини, Бойківщини, Надсяння, Холмщини та Південного Підляшшя, що опинилися в кордонах польської держави після Другої світової війни. В результаті операції „Вісла” з рідних земель депортовано 150 000 українців, виселено майже 1 000 сіл та містечок, знищено кількасот церков, у концентраційний табір в Явожні запроторено 4 000, а вбито біля тисячі українців. Найдаліше на захід висунута частина українського етносу перестала існувати.

Акція «Вісла» від самого початку була задумана як засіб «остаточної розв`язки українського питання у Польщі». Таке завдання поставлено перед генеральним штабом польського війська ще восени 1946 року і з такою думкою сплановано усі військові елементи цієї операції. Пропагандивне мотивування операції «Вісла» як засобу знищення українського підпілля додавалося щойно в ході пізнішого політичного виправдовування операції. Таким же пропагандивним вмотивуванням слід вважати вбивство ген. Сверчевського, яке послужило претекстом для початку операції.

Акція «Вісла» почалася 28 квітня 1947 року о четвертій годині ранку. Проти цивільного українського населення кинуті шість бойових дивізій польського війська, кілька тисяч жовнірів інших збройних об`єднань, а також загони советського НКВД та чехо-словацької армії — разом біля 25 000 жовнірів. Українському населенню наказано спакувати у лічені години необхідне майно і покинути рідні оселі в напрямку збірних пунктів. А звіди усіх депортованих перевезено в ешелонах товарних вагонів на північні та західні землі Польщі, які вона отримала після розгрому Німеччини.

На нових місцях поселень депортовані українці підлягали суворим репресійним законам: поселялися у великому розпорошенні й не могли становити більше ніж 10% польського населення; поселяли українців у віддалених і запустілих місцях; заборонялося їм переїжджати з місця на місце; заборонялося мати зорганізоване релігійне, культурне та освітнє життя; перебували українці під постійним наглядом польських спецслужб.

Наслідки акції «Вісла» трагічні. Це фізичні та моральні страждання тисяч людей, яких вигнано зі своєї землі на чужину, це загибель соток українців, засуджених на смерть і вбитих без суду, це безповоротне знищення багатой, а часто й унікальної, матеріальної та духовної культури, це укорінення довголітньою пропагандистською політикою серед польського населення облудного та неправдивого стереотипу українця-бандита, що тяжить над усіма наступними поколіннями.

Акція «Вісла» — це наша далі не загоєна рана.

Посол України в Канаді
Ambassador of Ukraine to Canada
Ambassadeur d'Ukraine au Canada

Дорогі друзі!

70 років тому 28 квітня було відкрито чергову страшну сторінку історії українського народу - розпочалася злочинна Акція «Вісла». Понад 140 тисяч українців були депортовані з їх етнічних земель, сотні людей загинули. Поламані долі, понівечені душі.

Зневага тоталітарних режимів до людського життя уразила ХХ століття невимовними катастрофами та трагедіями. Відголоски тих страшних часів наш народ відчуває і сьогодні.

На жаль, питання національної честі України та утвердження прав людини і цілих народів у світі все ще залишається відкритим. Останні події на світовій арені свідчать про те, що демократія, свобода, рівність та толерантність не можуть сприйматися як належне, а потребують постійної уваги та захисту.

Тож я вдячний Об'єднанню Українців "Закерзоння" та Об'єднанню Лемків Канади за організацію вшанування 70-річчя Акції «Вісла». Сьогодні ми віддаємо данину пам'яті тим, хто став жертвою цього злочину. Для нашого покоління важливо не забувати уроки минулого, щоб не допустити повторення таких трагедій у майбутньому.

З повагою,

Андрій Шевченко

10 квітня 2017 р.

Шановний пані Алі Кобеляк
Голові Об'єднання Українців "Закерзоння"

Шановному пану Роману Колосу
Голові Об'єднання Лемків Канади

Торонто, Канада

Шановна пані Кобеляк!

Шановний пане Колос!

Шановні учасники відзначення 70-ої річниці Акції "Вісла"!

Світовий Конгрес Українців приєднується до Вас та до всіх, хто цього року вшанує пам'ять невинних жертв Акції "Вісла" у її сумну 70-ту річницю.

Акція "Вісла" є трагічною сторінкою української історії, яка засвідчила намагання тодішнього польського режиму насильно колонізувати українське населення шляхом депортації майже 150,000 українців зі своїх етнічних земель та тяжких репресій.

Світовий Конгрес Українців поділяє Ваш глибокий біль та схиляє голову перед всіма жертвами Акції "Вісла". Ми також вітаємо присутніх на цьому заході, а особливо тих, які пережили депортацію та всупереч таким складним обставинам змогли вижити і зберегти свою українську ідентичність.

Світовий Конгрес Українців висловлює своє визнання Об'єднанню Українців "Закерзоння" на чолі з пані Алою Кобеляк та Об'єднанню Лемків Канади на чолі з паном Романом Колосом за їхню віддану працю в збереженні національної пам'яті нашого народу.

З повагою,

СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ

Евген Чолій
Президент

СКУ є міжнародною координаційною надбудовою українських громад у діаспорі, що представляє інтереси понад 20 мільйонів українців. СКУ має мережу складових організацій та зв'язків з українцями у 53 країнах. Заснований у 1967 р., СКУ в 2003 р. був визнаний Економічною та соціальною радою Організації Об'єднаних Націй як неурядова організація зі спеціальним консультативним статусом.

TORONTO – KYIV – BRUSSELS

Head Office: 145 Evans Avenue, Suite 207, Toronto, Ontario M8Z 5X8 Canada

Tel: 416.323.3020 Fax: 416.323.3250

E-mail: uwc@ukrainianworldcongress.org Website: www.ukrainianworldcongress.org

30 квітня 2017 р.

Об'єднання українців "Закерзоння", відділ Торонто
Об'єднання Лемків Канади

Шановні Голови, шановні члени Об'єднання українців
"Закерзоння", відділ Торонто та Об'єднання Лемків Канади,
шановна українська громадо!

Сьогодні ми відзначаємо сумну дату в історії українського народу – 70 років від початку акції "Вісла", яка розпочалася 28 квітня і тривала до кінця липня 1947 року. Внаслідок цієї акції з рідних земель Лемківщини, Перемищини, Ярославщини, Любачівщини, Томашівщини, Грубешівщини та Холмщини польський післявоєнний уряд за допомогою військової сили насильно виселив близько 150 тисяч українців на північні та західні землі Польщі з метою швидкої та повної асиміляції.

Хоча пройшло 70 років, але і тепер відчуваємо в серці той смуток і біль, які пережили люди, залишаючи свої рідні домівки, господарства, церкви, школи, і змушені були починати нове життя у чужих хатах у важких умовах.

Незважаючи на труднощі та перешкоди, наші предки працювали не покладаючи рук, розбудовували українську громаду на новому місці, плекали українську мову, культуру, традиції, дбали, щоб не втратити батьківської духовної спадщини.

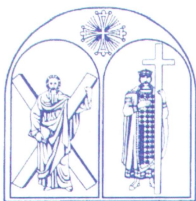
Відзначаючи річницю акції "Вісла", ми зберігаємо історичну пам'ять про минулі події, передаємо наше знання молодому поколінню, щоб вони пам'ятали про тяжкі випробування нашого народу, знали своє коріння, історію свого народу та свою церковну і національну ідентичність.

В пошані схилиємо голови перед жертвами цієї трагедії.

З повагою,

Тарас Багрій, Президент

Конгрес Українців Канади,
відділ Торонто

30 квітня, 2017р.

Аллі Кобеляк - голові та управі Об'єднання Українців "Закерзоння"
та Об'єднання Лемків Канади.

Дорогі в Христі брати і сестри!
Христос Воскрес!
"Блаженні ті кого Ти обрав і прийняв Господи і
пам'ять їх з роду в рід".

Молитва завжди була і залишається одним із важливих ключових моментів як для живих, так і для тих, хто відійшов у вічність. Душі невинних людей, які постраждали під час злочинного заходу польського та радянського комуністичного режимів проти українського населення на окупованих Польщею українських етнічних землях в 1947, потребують нашої спільної молитви та заслуговують на велику пошану і вічну пам'ять.

Переселення українців з їх етнічних територій, яке мало за умовами угоди між комуністичними урядами УРСР і Польщі носити виключно добровільний характер, проводилося найчастіше примусово і з застосуванням військової сили. Польські адміністративні органи застосовували найрізноманітніші засоби для зростання масштабів переселення - позбавлення прав українців на землю, ліквідація рідного шкільництва, культурно-освітніх, релігійних установ та інші.

Про дану трагедію можна говорити без кінця і вона назавжди залишається в пам'яті і в серці тих, хто зміг все це перенести зі сміливістю, справжнім патріотизмом, героїзмом і палкою любов'ю до Бога та свого рідного краю.

Усі ці злочини не що інше, як боротьба проти нашого побожного українською народу, яка активно продовжується і на сьогоднішній день. Ми бачимо агресію і війну на сході України . Кожного дня проливається невинна кров. Гріх та непокора Божим заповідям вселяються в людські душі та породжують жорстокість, насильство, братовбивство . Саме тому нам потрібно бути згуртованими і сильними, насамперед духовно. Пам'ятаймо, що Бог є любов і витерпівши усі страждання, Христос подолав смерть і воскрес, щоб дарувати нам життя вічне. Наслідуючи цей приклад, постараємося бути більш милосердними та покірними, проявляймо повагу та любов до ближнього і тоді наші добрі справи будуть породжувати добро, мир і спокій. В сьогоднішній день згадаймо всіх тих хто загинув в наслідок людської жорстокості в 1947 році.

Сподіваюся , що історія не повториться трагічно знову і нам та нашим нащадкам не доведеться пережити подібного роду операції “Вісли” в майбутньому. Просимо всемілостивого Господа про добру долю для України і мирного , спокійного неба на всій Землі.

+ Андрій

Єпископ Східної Єпархії УПЦ в Канаді

Українська Католицька Єпархія Торонта The Ukrainian Catholic Eparchy of Toronto

---

7-го квітня 2017 р.

До Об'єднання Українців "Закерзоння11 та Об'єднання Лемків Канади.

Слава Ісусу Христу!

Минає 70-та річниця від часу насильницької депортації наших братів і сестер з рідних українських земель: Надсяння, Лемківщини, Холмщини, Підляшшя та Бойківщини.

*Нема сім'ї, немає хати,
Немає брата і сестри,
Щоб не заплакані ходили.
Не катувалися в тюрмі,
Або в далекій стороні. «Неофіти», Т.Шевченко*

Ці слова написані Т. Шевченком 100 років перед "Акцією Вісла" стали пророчими у Вашій трагедії в 1947 році.

"Акція Вісла" вирвала Вас з корінням з рідної життєдайної української землі, і перенесла в чужу, незнану землю, і Ви як вибраний Богом народ пішли на чужину з надією на Божу поміч і покров Пречистої Диви Марії.

Та чорна сторінка в історії Українського народу ніколи не буде забута. Тому ми жаліємо і співчуваємо над тим що сталося з Вами та нашим боголюбивим народом. А в ці дні зловіщої річниці "Акція Вісла" єднається з Вами цілий Український народ і вся незалежна Україна.

Ми тут в Канаді глибоко вшановуємо Вашу любов і вірність Богові і Україні. Продовжуйте Вашу працю на щасливе майбутнє молодих поколінь, пам'ятаючи слова Генія нашого народу Т. Шевченка: "Чужого научайтесь та свого не цурайтесь".

Тому Ви дорогі переселенці та нащадки невинно постраждалих в "Акції Вісла" дотримуйтеся тут на чужині своїх прабатьківських традицій і не забуваєте про своє коріння.

Благословення Господнє на Вас

Стефан

+Стефан Хміляр
Єпарх Торонта і східної Канади

---

940 The East Mall, Suite 201, Toronto, Ontario M9B 617 Tel. 416-746-0154 • Fax 416-746-6003

www.ucet.ca • e-mail: eparchto@bellnet.ca

Ліга Українців Канади

Крайова Управа

League of Ukrainian Canadians

National Executive

Об'єднання Українців «Закерзоння»
Об'єднання Лемків Канади

Торонто, 11 квітня 2017 року

Вельмишановні Друзі!

В кінці квітня цього року, коли ми разом з усіма християнами святкуємо Світле Христове Воскресіння, українська громада відзначатиме сумні роковини 70-ліття від початку Акції «Вісла», яка розпочалась 28 квітня та тривала до кінця липня 1947 р. Внаслідок військової акції тодішньої комуністичної Державної Служби Безпеки, насильно виселено біля 150-тисяч людей на північні і західні землі післявоєнної Польщі з метою швидкої та повної асиміляції. Наші рідні землі осиротили, а нашому народові, насильно відірваному від материнської землі, прийшлося жити на чужині та щоденно вести боротьбу не тільки з зовнішніми обставинами, але часто з самими собою за збереження батьківської духовної спадщини.

Депортаційна Акція «Вісла» це приклад етноциду, точніше – приклад етнічної чистки з елементами геноциду, проведений польським тоталітарним комуністичним режимом на Закерзонні – історичних українських землях. Старанно приховане виселення під грифом «цілком таємно» відбувалося із великою брутальністю та супроводжувалося вбивствами. Депортуючи цілі села на захід та північ розпорозувались громади та розділювались родини щоб «остаточно розв'язати українську проблему в Польщі» та швидко колонізувати українців, які в 1947 не становили реальної загрози для тодішнього режиму.

Ліга Українців Канади звертається до усіх членів Об'єднання Українців «Закерзоння», Об'єднання Лемків Канади (ОЛК), та свідків Акції «Вісла», які були вимушені залишити свої оселі та заново розпочинати життя у ворожому середовищі. Сьогодні ми маємо особливий обов'язок помолитися за всіх, хто постраждав, за тих хто залишився, а також за всіх тих, хто стоїть на сторожі історичної правди, ідентичності постраждалих та українства в Польщі.

Хоча минає вже сімдесят років від часу, коли наші предки змушені були зі сльозами в очах покидати свої хати та свою рідну українську землю, ми не можемо забувати про те, що тоді сталося, та що до сьогоднішнього дня є болючою раною, яка з'їдає нас як народ разом з його історією, культурою, вірою, мовою та традицією. Згадуючи сумні події минулого, тим більше заохочуємо всіх усвідомлювати при цій нагоді своє походження, історію свого народу та свою національну і релігійну ідентичність.

Згадуючи приклад Акції «Вісла», ми змушені не тільки замислитися над минулим, але також зробити висновки для сьогодення і майбутнього нашого народу.

Закликаємо всіх українців, гідно відзначити в цьому році 70-роковини Акції «Вісла».

Слава Україні! Христос Воскрес!

З глибокою повагою,

Орест Стеців

Орест Стеців
Голова

9 Plastics Avenue, Toronto, Ontario, Canada M8Z 4B6
Tel: 416-516-8223 Fax: 416-516-4033 E-mail: luc@lucorg.com
Website: www.lucorg.com

LUC is a member of the Ukrainian Canadian Congress

У 70-ту РІЧНИЦЮ АКЦІЇ “ВІСЛА”

У цьому році відзначаємо 70-річчя насильної депортації 150,000 українців із їхніх корінних земель Лемківщини, Надсяння, Холмщини та Підляшшя на північно-західну територію Польщі. Ця насильна депортація, запланована ще у вересні 1944 р. советським і польським урядами мала на меті стерти з лиця землі які-небудь сліди життя українців на тих теренах – післявоєнна Польща мала стати однаціональною державою.

Українці, незалежно від їх політичних поглядів та приналежності, були насильно депортовані поспішними і часто насильницькими методами. Маючи лише дві години, призначені на пакування своїх речей, вони змушені були чекати на залізничних станціях протягом декількох днів, іноді тижнів, перш ніж їх було загнано (разом з худобою) на переповнені вантажні вагони і повезено в невідоме.... Ті, хто чинив опір депортації або підозрювалися у співпраці з УПА, були ізольовані в концтаборі Явожно у Польщі. Багато старших віком людей померли в дорозі через недоїдання, нелюдські санітарні умови. Ті, хто пережили переїзд, були поселені на опустошених від німців селах згідно з наказом: не більше 5 родин в тій самій місцевості. Кінцевою метою польської влади було повна асиміляція українців у польському суспільстві.

До 1956 року переселена українська громада не визнавалася польською владою, і депортовані, які намагалися повернутися на свої споконвічні землі, були арештовані. Щойно після 1957 року деяким депортованим дозволили повернутися на батьківщину. Сьогодні окупована Польщею Лемківщина залишається значною мірою малонаселеною, і багато її унікальних українських церков, цвинтарів та національних пам'яток зазнали занепаду або були зруйновані.

Ми із сумом згадуємо цю трагічну сторінку в історії України та вшановуємо пам'ять 150,000 українців, змушених зазнати масової депортації і жорсткої дискримінації в результаті акції “Вісла”. Про трагічні наслідки несправедливості та дискримінації інформуймо увесь світ та пам'ятатимемо тих, хто стали жертвами цієї безжалсної політики етнічної чистки.

Почесна голова Організації Оборони Лемківщини в Америці,

та

Редактор журналу «Лемківщина»

“ДЕ СЕРЦЕ ЛЕЖИТЬ, ТУДИ Й ДУМКА ЛЕТИТЬ”
словно-музичний монтаж підготований Анною Назарович

Виконавці Пропам'ятного Вечора:

*Мирослав Білий, Мирослава Бродюк, Володимир Грицик, Мирослава Кобеляк,
Роман Кобеляк, Андрій Кобеляк, Зеня Колач, Анна Назарович, Тереса Стех,
Ліля Терефенко, Богдан Шубеляк, Марійка Яцила*

Танцюристи:

Софійка Ладна, Лукаш Морох, Андрій Хахула, Оленка Яцила

Бандурист: *Борис Остапенко*

Солісти:

Марко Кобеляк, Тамара Терефенко

Використано вірші та спогади:

*Михайла Галагіди, Параскевії Грицай, Петра Гоца, Станка Колесара,
Віталія Процюка, Ніни Синицин, Галини Солдат, Лідії Сорочук, Йосипа Струцюка,
Василя Шляхтича*

Ведуча вечора: *Лариса Баюс*

Над програмою відзначення 70-х роковин Акції “Вісла” у Торонто працювали:

Комітет:

*Богдан Дуда, Мирослав Іванек, Ала Кобеляк, Богдан Колач, Зеня Колач, Роман Колос,
Ярослав Крет, Максим Маслей, Анна Назарович, Андрій Ротко, Богдан Шевчик,
Марійка Яцила, Орест Яцила, Євген Ладна, Надя Маслей*

Ярослав Бродюк, Михась Кобеляк, Олесь Колач, Адріана Шляхтич, Нестор Шевчик

Фото виставка “Розсіяні по світах” (Scattered Around the World): *Марта Іванек*

Графічний символ Акції “Вісла”: *Андрій Степан*

Медіа-Спонсори:

*“Разом” Медіа, Телепрограма “Форум”, Телепрограма “Контакт”, Радіо “Міст”, Радіо
“Поступ”, Радіо “Пісня України”*

Вітальне Слово:

*Генеральний Консул України у Канаді, п. Андрій Веселовський
Заступник Голови Конгресу Українців Канади, п. Олександра Хичій
Ректор Українського Католицького Університету у Львові, о. д-р. Богдан Прах*

---

*ОРГАНІЗАТОРИ ПРОПАМ'ЯТНИХ ЗАХОДІВ ВИСЛОВЛЮЮТЬ ЩИРУ ПОДЯКУ ВЛАДИКАМ,
СВЯЩЕННИКАМ, ПАРОХУ ЦЕРКВИ СВ. ПОКРОВИ, ЦЕРКОВНОМУ ХОРУ, МОЛОДІЖНИЙ ОРГАНІЗАЦІЇ СУМ
МІССІСАГА ТА УСІМ ТИМ, ХТО СПРИЧИНИВСЯ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ 70-Х РОКОВИН АКЦІЇ “ВІСЛА”.*

Проекти Об'єднання Українців «Закерзоння» та Об'єднання Лемків Канади

Поштові марки до річниці Акції "Вісла", видані канадською поштою і пропам'ятний штемпель
Автор логотипу Акції "Вісла": *Андрій Степан*
Координатор проекту: *Мирослав Іванек*

Пропам'ятні конверти до 70-ї річниці Акції "Вісла"
Дизайн та продукція: VIVAM Limited.
Використано матеріали *Василя Мадзеляна* та *Мирослава Іванека*
Координатор проекту: *Мирослав Іванек*

Медалі до 70-ї річниці Акції "Вісла"
Дизайн: *Мирослав "Дідо" Гнатчак*
Використано матеріали *Василя Мадзеляна* та *Андрія Степана*
Продукція: D & G Trophies Inc.

Спонсори
Відзначення 70-х роковин Акції Вісла

\$500

Caravan Group of Companies – *Іван Іванюра, Стефан Мерена, Богдан Воркун*

Meest Corporation – *Ростислав Кісіль*

Nottingham Homes – *Петро Кривуцький, Андрій Кривуцький*

Ukrainian Credit Union Ltd. – *Українська Кредитова Спілка*

\$250

BCU Financial Group – *Кредитова Спілка "Будучність"*

Financial Guide Inc. – *Богдан Слабак*

J.H. Contracting – *Аня і Юрко Гаргай*

\$200

Dental Professional Corporation – *Ореста Ковбел*

Rondo Enterprises Ltd. – *Мирослава і Лесик Левкович*

\$100

Keller Williams Neighbourhood Realty – *Данута Біндас*

Mitchell, Baryn & Zalucky – *І. і В. Бардин*

\$4000

Об'єднання Українців «Закерзоння»

Об'єднання Лемків Канади

#1 HAM KOBASSA IN ONTARIO 2015-2017

Traditional Ukrainian Recipe

Halenda's

THE MEAT PEOPLE

product available at:

Halenda's Meats

2110 Dundas St. E, Mississauga, ON L4X 1L9
905 671 6464

Halenda's – St. Jacobs Market

St. Jacobs, Farmers Market Waterloo, ON
519 886 1080

94 Waverly Rd. Bowmanville, ON L1C 3W9
905.697.8454

1300 King St. E., Oshawa, L1H 8J6
905.432.1382

250 Taunton Rd. E., Oshawa, L1G 3T7
905.571.1446

1916 Dundas St. E., Whitby, ON L1N 2L6
905.240.8454

915 Nelson Street, Oshawa, L1H 5N7
905.576.6328

Welcome!

www.Halendas.com

Організація Оборони Лемківщини в США
з Об'єднанням Українців «Закерзоння» та
Об'єднанням Лемків Канади в жалобі
відзначають трагічні події Акції «Вісла»

МИ НІКОЛИ НЕ ЗАБУДЕМО

70 ЛІТ

ПАМ'ЯТІ

злочинної акції „Вісла“